

Një portret i shkurtër

Jura është një nga 26 kantonet e Zvicrës. Është kantoni më i ri dhe një nga më të vegjlit.

Shifra dhe fakte

Kantoni i Jura-së ka mbi 82'000 banorë. Afërsisht 15% janë persona të huaj. Sipërfaqja e kantonit të Jura-së është 858 km² dhe është e ndarë në 4 distrikte : Delémont, Porrentruy, Moutier dhe Franches-Montagnes. Ka 51 komuna. Çdo krahinë është e ndryshme nga kultura dhe ekonomia. Kryeqyteti është Delémont dhe flitet frëngjisht.

Historia

Para vitit 1815, territori i Jura-së i përkiste peshkopatës së Bâle. Më 1815, në Kongresin e Vjenës, iu dha kantonit të Bernit. Por banorët e Jura-së kanë ruajtur më tepër gjuhën dhe kulturën e tyre frankofone. Me kalimin e kohës, janë zhvilluar tensione ndërmjet kësaj pjese frankofone dhe pjesës tjetër të kantonit të Bernit. Në fillim të shekullit XX, u shfaq ideja e krijimit të një kantonit të ri. Më në fund, më 23 qershor 1974, banorët votuan për krijimin e kantonit të Jura-së, që u bë zyrtar më 1 janar 1979. Një pjesë e Jura-së (Jura bernese) ka mbetur në kantonin e Bernit. Qyteti i Moutier-it iu bashkua kantonit të Jurës më 1 janar 2026.

Traditat dhe festat

Zakonet e Jura-së janë të lidhura me festat fetare dhe me stinët.

- Në shkurt, lugina e Delémont dhe Franches-Montagnes festojnë Karnavalet
- Në pranverë, Delémont feston "Danse sur la Doux"
- Në verë, pothuajse çdo fshat ka një "festë fshati"
- Në gusht, Saignelégier tërheq mijëra vizitorë me Marché Concours National de Cheval (Tregu Konkurs Kombëtar i Kalit)
- Çdo dy vjet, fundjavën e fundit të gushtit, zhvillohet Braderia në Porrentruy në vitet çift (p.sh. 2026 pastaj 2028) dhe në Moutier në vitet tek (p.sh. 2027 pastaj 2029)..
- Në shtator, është festivali i muzikës "Chant du Gros" në Noirmont
- Në nëntor, në Ajoie festohet St-Martin

Prodhimet autentike të zonës

Kantoni i Jura-së është i njohur për prodhimet e tij vendore :

- Djathi Tête de Moine AOP (prodhim ndër-jurasian)
- L'eau-de-vie Damassine AOP (alkool i fortë)
- La Saucisse d'Ajoie IGP
- Le boudin është një salsiçe e bërë me gjak derri që hahet gjatë festës St-Martin

Shumë bujq dhe zejtarë krijojnë tjera prodhime rajonale cilësore. Çdo dy vjet, zhvillohet një konkurs i madh i prodhimeve autentike të zonës në Courtemelon.

Më shumë informacione (link, adresa, broshura, fletushka)

www.bonjour-jura.ch/sq/kantoni-jura/nje-portret-i-shkurter